Epidemiologisk lägesbild fågelinfluensa 2026-11-12

Aktuell sjukdom

Högpatogen fågelinfluensa (HPAI), benämns fågelinfluensa i texten.

Händelsen

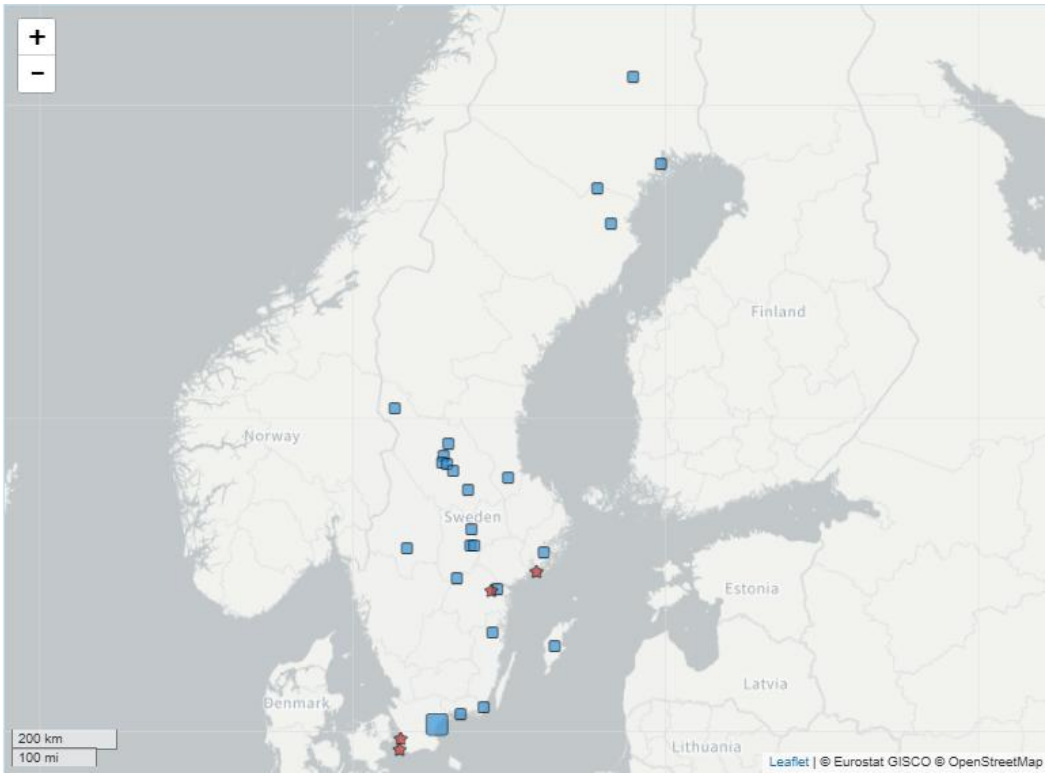
Uppdatering av situationen vad gäller fågelinfluensa hos tama och vilda fåglar i Sverige och Europa.

Sammanfattning

Under den senaste veckan har fågelinfluensa konstaterats hos fyra vilda fåglar i Sverige. Smittspridningen i Europa visar en ökande trend hos både vilda och tama fåglar. SVA bedömer att vi nu är inne i en period med högre risk för introduktion av fågelinfluensavirus till fjäderfäbesättningar i Sverige.

Situationen i Sverige

Sedan den förra lägesbilden som publicerades 29 oktober har fågelinfluensa konstaterats hos fyra vilda fåglar i Sverige, se figur 1 och bilaga 1. Fynden gäller en havsörn i Östergötlands län, en vitkindad gås och en pilgrimsfalk i Skåne län samt en ormvråk i Stockholms län. Fyndet i Östergötland är dock från augusti och är inte relevant för bedömning av det aktuella smittläget.

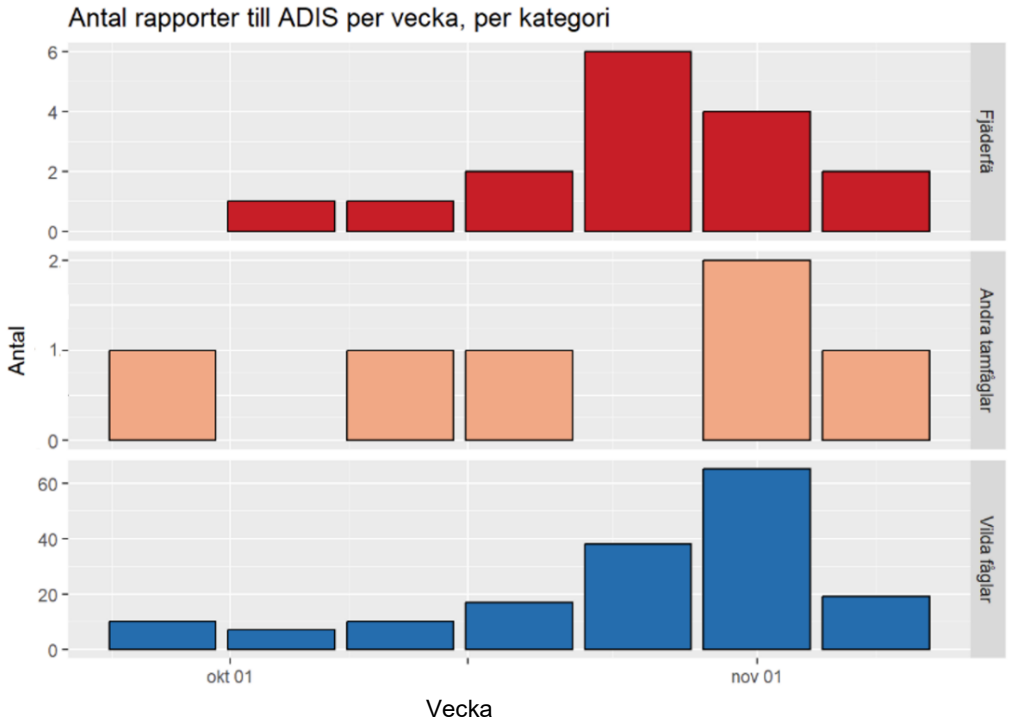
Figur 1: Karta över övervakningen av fågelinfluensa hos vilda fåglar som ankom till SVA mellan 1 oktober och 11 november 2026 där positiva fynd markeras med röda stjärnor och fåglar provtagna med negativa resultat med blå kvadrater. *Länk till interaktiv karta som uppdateras dagligen.*

Situationen i Europa

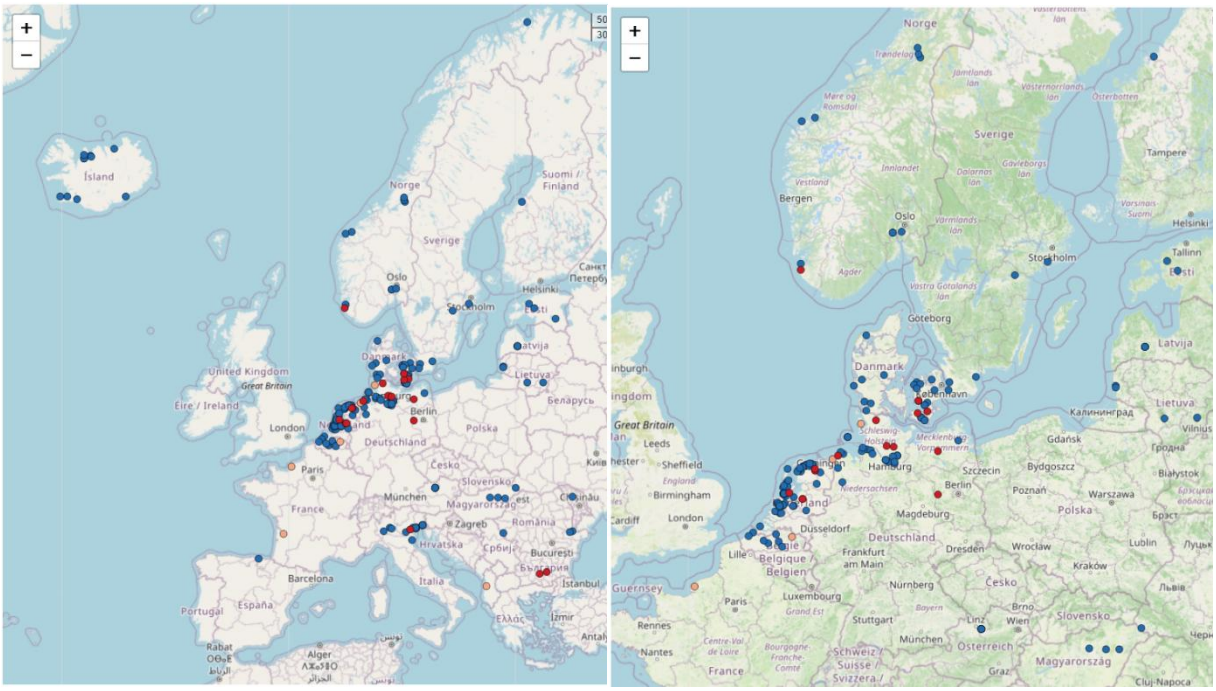
På europeisk nivå har nya utbrott av fågelinfluensa konstaterats hos tamfåglar, och antalet rapporter om fall hos vilda fåglar har ökat sedan den förra lägesbilden. Sedan dess har Tyskland rapporterat fem utbrott hos tamfåglar, och Norge, Frankrike och Nederländerna har rapporterat ett utbrott vardera. Utbrottet i Norge konstaterades på en anläggning med avelshöns i Rogaland. Antalet fall rapporterade till EU:s Animal Disease Information System (ADIS) mellan 1 oktober – 11 november 2026 var: 16 utbrott i fjäderfäanläggningar, 6 utbrott på andra fåglar i fångenskap och 116 fall hos vilda fåglar, se Figur 2–3.

Storbritannien har rapporterat åtta utbrott av fågelinfluensa hos fjäderfä sedan 1 oktober 2026. Dessa uppgifter finns inte i ADIS och ingår därför inte i Figur 2–3. Källa: https://www.gov.uk/guidance/avian-influenza-bird-flu. Till följd av det ökande antalet fall bland vilda och tama fåglar infördes ett högriskområde för fågelinfluensa i England och Skottland den 11 november.

De allra flesta fall av fågelinfluensa som rapporterats sedan 1 oktober har orsakats av högpatogent fågelinfluensavirus av typen H5N1, klad 2.3.4.4b. Undantagen, där H5N5 påvisades, utgörs av samtliga fall på Island, två fall hos vilda fåglar i Norge, ett fall hos en vild fågel i Tyskland samt ett utbrott i en hobbyflock i Skottland.

Figur 2: Antal rapporter till ADIS per vecka per kategori med konfirmering 1 oktober – 11 november 2026. Observera att y-axeln har olika skalor.

A *B*

Figur 3. Karta över utbrott av fågelinfluensa på fjäderfä (röd prick), andra fåglar i fångenskap (orange prick), vilda fåglar (blå prick) rapporterade till ADIS med konfirmering mellan 1 oktober – 11 november 2026. A. Hela Europa. B. Fokus på Sveriges närområde.

För fågelinfluensasituationen globalt och bland däggdjur hänvisar vi till lägesbilden från 29 oktober 2026.

Bakgrund och aktuell övervakning

Se: https://www.sva.se/djurhaelsa/djursjukdomar-a-oe/sjukdomar/faagelinfluensa/ och https://www.sva.se/djurhaelsa/djursjukdomar-a-oe/sjukdomar/faagelinfluensa/faagelinfluensa-smittlaege-med-karta/.

Antagande och analys

Den senaste veckans fynd av fågelinfluensa bland vilda fåglar i Sverige bekräftar det som kommunicerades i den förra lägesbilden, det vill säga att vi är inne i en period då risken för utbrott av fågelinfluensa hos fjäderfä ökar säsongsmässigt. Rapporteringen till SVA om sjuka och döda fåglar har dock inte ökat markant och det finns i nuläget inga signaler om omfattande dödlighet bland vilda fåglar. Det behöver inte betyda att det inte finns en omfattande viruscirkulation bland vilda fåglar eftersom flera fågelarter kan bära på fågelinfluensaviruset utan att bli sjuka. Rapporterade utbrott hos tama fåglar i närliggande länder som Danmark, Tyskland,

Nederländerna och Norge pekar på att smittrycket från vilda fåglar är högt i dessa områden. Sammantaget bedömer SVA att det nu föreligger en högre risk för introduktion av fågelinfluensavirus till fjäderfäbesättningar i Sverige. Risken bedöms vara högst i Skåne län och längs kusterna i södra Sverige. I övrigt gäller fortfarande den bedömning av geografiska riskområden som gjordes 2023. Enligt den bedömningen löper hela eller delar av Gotlands, Hallands, Kalmar, Skåne, Södermanlands och Östergötlands län särskild risk. Bedömningen ska dock inte tolkas som att risken för utbrott är liten i övriga delar av landet.

Fjäderfäproducenter, i alla delar av Sverige, uppmanas därför att upprätthålla smittskydd som förhindrar direkt och indirekt kontakt med vilda fåglar under alla årstider. Fågelinfluensavirus sprids framför allt via vilda fåglars träck som kontaminerar utomhusmiljön.

Vid ökad dödlighet eller symtom som kan tyda på fågelinfluensa bör veterinär kontaktas omgående. Symtomen kan bland annat vara nedsatt allmäntillstånd, minskad aptit, neurologiska störningar, andningsbesvär eller diarré. Svullnad av huvud och kam samt blödningar på benen kan ibland ses. Sjukdomsförloppet är ofta snabbt och fåglarna kan dö innan tydliga symtom hunnit utvecklas.

Veterinärer uppmanas också att vara uppmärksamma på sjukdomssymtom som kan tyda på fågelinfluensa hos däggdjur, särskilt katter och nötkreatur. Kontakta epizootijouren på SVA vid misstänkta fall för råd om provtagning m.m.

ECDC:s bedömning ligger kvar på oförändrad risknivå, vilket är att risken för smitta till människor i Europa generellt är låg vad gäller fågelinfluensa av den aktuella kladen 2.3.4.4b. Den typ av fågelinfluensa H5N1 som konstaterats i Sverige och Europa sedan 2021 ska inte förväxlas med H5N1 som påvisades i Sverige 2006–2007 (kladen 2.2.1 och 2.2.2), som förknippades med allvarligare sjukdom och hög dödlighet bland människor. Den generella rekommendationen till allmänheten är dock att inte vidröra döda eller sjuka djur och att även förhindra att exempelvis hundar eller katter är i nära kontakt med dessa. För personer som upplever luftvägssymtom efter att ha hanterat fåglar med konstaterad fågelinfluensa rekommenderar Folkhälsomyndigheten att de ska ta kontakt med vården och då också säga att de har hanterat fåglar med fågelinfluensa.

SVA är tacksam för rapporter om observationer av sjuka eller döda vilda fåglar, eller andra vilda djur till https://rapporteravilt.sva.se/.

Bilaga 1

Tabell: Konfirmerade fynd av fågelinfluensa hos vilda fåglar sedan 1 oktober 2026

Fynddatum	**Ankomstdatum**	**Subtyp**	**Fågelart**	**Län**	**Kommun**
2026-08-18	2026-11-05	H5N1	Havsörn	Östergötland	Norrköping
2026-11-02	2026-11-04	H5N1	Vitkindad gås	Skåne	Malmö
2026-10-31	2026-11-04	H5N1	Pilgrimsfalk	Skåne	Kävlinge
2026-10-28	2026-10-30	H5N1	Ormvråk	Stockholm	Nynäshamn